

2:a rondan i *Slaget* om *Latinamerika!*

Eva Björklund

Den 19 april i år var 57-årsdagen för USAs militära invasionsförsök i Kuba 1961 för att återta kontrollen över den frigjorda ön. Det misslyckades, men USA fortsatte kriget med ekonomisk blockad, biologisk krigföring och terroristaktioner mot kubanska fartyg, flygplan, ambassader, installationer av olika slag. Kuba höll ut – med Sovjetunionens livsavgörande ekonomiska stöd. Och när det tog slut 1990 och östblocket anslöt sig till USAs blockad, lyckades Kuba ändå med egen kraft övervinna utsvältningskriget. Och fick med sin – trots USAs ekonomiska krigföring – framgångsrika utveckling inom utbildning, hälsovård, miljövård mm, stor betydelse som inspiration för Latinamerikas folk.

Latinamerika var grundvalen för USAs expansion i världen efter det Lenin kallade det första imperialistiska kriget. Det var när USA 1898, i slutskedet av Kubas befrielsekrig mot Spanien, invaderade och tog över Kuba, Puerto Rico, Filippinerna och Guam, inledde utbyggnaden av flottbaser i Guantánamo, Subic Bay och Pearl Harbor, Galapagosöarna, Azorerna, Liberia med flera i flottbaskedjan över världen. 1903 bröt USA loss Panama från Colombia, byggde Panamakanalen, också säte för USAs Sydkommando. Därifrån har talrika militära insatser utgått för ”stabilitet” söder om Río Bravo. Theodore Roosevelt formulerade USAs ödesbestämda världsherravälde – ”Manifest destiny”. 1948 knöt USA till sig hela världsdelen i OAS, Amerikanska Staternas Organisation.

OAS – Husbondens röst

USA hade redan 1890 grundat det Panamerikanska förbundet som på 40-talet blev den interamerikanska organisationen OAS, med säte i Washington, även kallad USAs Latinamerikadepartement, efter den supermakt som höll i rodet.

Det blev ett redskap för USAs politiska och militära kontroll över Latinamerika. Och CIAs huvuduppgift på 60-talet blev att stoppa det progressiva uppsvinget i Latinamerika efter kubanska revolutionens seger 1959. Det genomfördes med militärdiktaturer som tog makten i det ena landet efter det andra för att med CIA och Condorplanens terror utrota alla vänster på ”bakgården”. I Nicaragua med Contraskriget mot sandinisterna, som ändå segrade till slut.

Historiens slut – nyliberal globalisering

Efter Sovjetunionens sönderfall 1991 utropades Historiens slut. Den nyliberala globaliseringen intog världen. Men med den startade också det uppror i Latinamerika som ledde till frigörelsen på 2000-talet. Det började 1989 med El Caracazo i Venezuela, ett folkligt uppror som slogs

tillbaka av militär och skördade tusentals dödsoffer. Det förebådade den revolution som skulle komma på 2000-talet. Zapatisternas uppror i Chiapas, Mexiko, nyårsdagen 1994, samma dag som Mexiko införlivades i Amerikanska Frihandelsavtalet ALCA/FTTA med USA och Kanada, blev startpunkt för den motståndskamp som förde samman ursprungsfolkens, kvinnornas, svältlönearbetarnas och de jordlösas rörelser i Latinamerika.

Ny gryning för Latinamerika

När Hugo Chávez valseger 1998 i Venezuela sopade bort landets tvåpartidiktatur inleddes ett nytt skede av progressiva framsteg i Latinamerika och frigörelse från USAs herravälde. I nära samarbete med Kuba, som blivit en stormakt inom utbildning och hälsovård, inleddes samhällsomvandlingen i Venezuela med deltagande demokrati, utbildning och hälsovård med mera. De bildade ALBA, den Bolivarianska Alliansen för Latinamerikas befrielse.

Efter Kirchners valseger 2003 ställde Argentina in betalningarna till Wall Street, i Brasilien tog Lulas arbetarparti makten och i Uruguay Frente Amplio, Breda fronten; 2005 valdes ursprungsfolkens Evo Morales till president i Bolivia. 2006 valdes Manuel Zelaya till president i Honduras, 2007 Medborgarrevolutionens Rafael Correa i Ecuador, 2008 Fernando Lugo i Paraguay, 2009 segrade FSLN i Nicaragua.

Bolivia, Ecuador, Nicaragua, El Salvador och de karibiska önationerna inbjöds att gå samman med Kuba och Venezuela i ALBA, som satte fart också på deras sociala och ekonomiska utveckling.

När Obama tillträdde som president 2009 hade vänsterregeringar makten i största delen av Latinamerika och hävdade sitt oberoende. Det talades om 2000-talets socialism. USA kunde inte längre kontrollera OAS.

2011 grundades CELAC, Latinamerikanska och Karibiska Staternas Gemenskap, för första gången utan USAs förmynderi, och utropade Gemenskapen till Fredens zon.

Obamas dubbla ansikte

Obama hade inlett sin mandatperiod 2009 med USAs första militärkupp i Latinamerika på många år, i Honduras. Hugo Chávez besynnerligt snabba cancerdöd 2013 undanröjde ett av de svåraste hindren för USA-väldets återuppbyggnad. 2014 erkände Obama Kuba, men utsåg i samma andetag Venezuela till hot mot USAs säkerhet, och inledde ekonomisk krigföring, massiv undergrävande verksamhet och sedermera terrorkrigföring mot landet.

Mjuka kupper, Gene Sharps modell

De kvarvarande progressiva statsledningarna blev sedan föremål för "mjuka kupper". Massiv medial smutskastning, antisociala medier och uppeldade massor fick bort presidenterna i Argentina och Brasilien.

Första försöket att dela upp Bolivia misslyckades. Men inför presidentvalet 2019 slipas nu de mediala och undergrävande "mjuka" knivarna för att förhindra Evo Morales återval.

I Venezuela fortsätter USA och allierade att trappa upp det redan överhettade ekonomiska, mediala och terrorkriget mot Bolivarianska Revolutionen och förbereder en "humanitär invasion". Och mot Kuba skärper USA utsvältningsblockaden och trappar upp den undergrävande verksamheten med en särskild insatsstyrka för IT-krig.

Obama hade, när hans period slutade 2018, fått tillbaka USA-lydiga regeringar i de flesta länder, brutit sönder den latinamerikanska Gemenskapen, och återtagit kontrollen över OAS. Kvar finns nu Kuba, Bolivia, Nicaragua och Venezuela, som är huvudmålet.

Det var bara knölpåken som fattades för Rex Tillerson

USAs Monroedoktrin återupplivad

USAs utrikesminister Tillerson (nu f.d.) hade i flera tal återupplivat USAs Monroedoktrin från 1823, "The Manifest Destiny", där USA tar sig rättigheten att militärt ingripa mot olydiga regeringar i Latinamerika och Karibien. USAs ekonomiska blockad, undergrävande verksamhet och informationskrig mot Kuba skärps.

Tillerson har uppmanat till militärkupp i Venezuela och förebådat eget militärt ingripande av "humanitära skäl". Det brådskar för USA att störta Maduro för att förhindra folklig seger i Venezuelas presidentval i maj. Den ekonomiska blockaden mot Venezuela skärps av EU och Latinamerikas USA-allierade.

USAs Sydkommandos närvaro breder ut sig i nya baser i Colombia, USA-militär och paramilitära colombianska styrkor i gränsområden mot Venezuela, Brasiliens nya rörliga militärbas Tabatinga invigdes i november med gemensamma manövrer med USA, Colombia och Peru, för invasion i "ett land under kommunistiskt välde".

USA planerar en klassiskt kniptångsrörelse i stor skala mot Venezuela med Colombia, Guyana och karibiska öarna Aruba, Bonaire och Curacao, där USA-militär är som hemmavid. Detta är vad venezolanska folket har att vänta sig när de förbereder sig för att i år upprepa sin stora seger från valen 31 juli förra året. ●